

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

I N F O R M A C I J A

O SEKTORU LIZINGA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

30.06.2014. GODINE

Sarajevo, august/kolovoz 2014. godine

I UVOD	3
II POSLOVNE PERFORMANSE LIZING SEKTORA U FEDERACIJI BIH	5
1. STRUKTURA LIZING SEKTORA	5
1.1. Status, broj i poslovna mreža	5
1.2. Struktura vlasništva.....	5
1.3. Kadrovska struktura	5
2. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA	6
2.1. Bilans stanja	6
2.1.1. Kvalitet aktive	8
2.2. Struktura pasive.....	11
2.3. Profitabilnost	12
3. STRUKTURA PLASMANA, TRŽIŠNO UČEŠĆE, NOMINALNE I	13
EFEKTIVNE KAMATNE STOPE I PRIGOVORI KORISNIKA LIZINGA	13
3.1. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti lizinga.....	13
3.2. Tržišno učešće prema finansijskom volumenu i broju ugovora.....	15
3.3. Ponderisana nominalna i efektivna kamatna stopa.....	16
3.4. Prigovori korisnika lizing usluga	18
III ZAKLJUČCI I PREPORUKE	19
IV PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LIZING DRUŠTAVA.....	21
PRILOZI.....	22
Prilog 1. Osnovni podaci o lizing društvima.....	22
Prilog 2. Pregled vlasničke strukture lizing društava	22
Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove lizing društava	23
Prilog 4. Pregled rezervi za finansijski lizing.....	23
Prilog 5. Konsolidovani bilans stanja	24
Prilog 6. Konsolidovani bilans uspjeha	25
Prilog 7. Rangiranje bilansne sume	26

I UVOD

Agencija za bankarstvo Federacije BiH (u daljem tekstu Agencija) kao regulatorna institucija koja obavlja nadzor lizing društava, sačinila je Informaciju o sektoru lizinga u Federaciji BiH na dan 30.06.2014. godine na osnovu analize izvještaja o poslovanju koje su lizing društva dostavila Agenciji (posredni-off site nadzor), podacima kojima raspolaže konstatovanim u kontrolama na licu mjesta (neposredni-on site nadzor), te ostalim informacijama i podacima koje lizing društva dostavljaju Agenciji.

Poslovanje lizing društava u Federaciji BiH je regulisano Zakonom o lizingu koji je stupio na snagu 03.01.2009. godine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj: 85/08, 39/09 i 65/13). Zakonom su definisani uslovi za osnivanje, poslovanje i prestanak rada lizing društava, prava i obaveze subjekata u poslovima lizinga, upravljanje rizicima, finansijsko izvještavanje, aktivnosti lizing društava na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i nadzor nad poslovanjem lizing društava.

Nadzor nad lizing društvima je uspostavljen nakon izdavanja licence za rad lizing društvima od strane Agencije sa ciljem stalnog praćenje poslovanja i finansijskog stanja svakog pojedinačnog lizing društva i sektora lizinga u Federaciji BiH u cjelini, utvrđivanjem usklađenosti poslovanja lizing društava s važećim propisima, te analiziranjem i provjerama finansijskih izvještaja lizing društava.

Prema podacima Centralne banke BiH, projekcija ekonomskog rasta za 2014. godinu je iznosila 2,6%, ali je ista smanjena na 0,7% usljed uticaja vremenskih nepogoda koje su se desile u maju 2014. godine.

U cilju prikupljanja podataka o mogućim efektima elementarne nepogode na portofolio lizing društava, Agencija je uputila dopis svim lizing društvima da dostave preliminarnu procjenu broja i iznosa lizing ugovora po područjima poslovanja (po općinama) za koje je izvjesno da mogu doći u rizik neplaćanja usljed šteta pretrpljenih elementarnim nepogodama ili ugovora (klijenata) za koje već imaju saznanja o pretrpljenim štetama.

Na osnovu dostavljenih podataka, pripremljen je Izvještaj o stanju izloženosti lizing društava na dan 30.04.2014. godine prema klijentima koji se nalaze na područjima pogođenim elementarnim nepogodama. Prema dostavljenim podacima konstatovano je da je 1.687 lizing ugovora zaključeno s klijentima koji se nalaze na područjima pogođenim elementarnim nepogodama u Federacije BiH, čija ukupna vrijednost iznosi 45.907 hiljada KM (cca 8,5% od ukupne bilansne sume sektora lizinga sa 31.03.2014. godine), sa ukupnim dospjelim potraživanjem u iznosu od 3.207 hiljada KM, od čega za 346 ugovora lizing društva posjeduju informacije o pretrpljenoj materijalnoj šteti, dok za 1.341 lizing ugovor društva u trenutku kreiranja izvještaja nisu posjedovala informacije o pretrpljenoj materijalnoj šteti. Agencija će u toku trećeg kvartala 2014. godine objaviti podzakonski akt kojim će se detaljnije definisati

tretman potraživanja po ugovorima zaključenim sa klijentima koji su pretrpjeli štetu uzrokovanu elementarnim nepogodama.

U toku prvog kvartala 2014.godine makroekonomski pokazatelji su imali pozitivan trend rasta (rast bruto domaćeg proizvoda za 2,7% u prvom kvartalu 2014. godine u odnosu na isti period prethodne godine, kao i rast bruto domaće vrijednosti koji je zabilježen u pojedinim granama privrede kao što je građevinarstvo, prerađivačka industrija, rudarstvo i uslužne djelatnosti - podaci preuzeti od Agencije za statistiku BiH).

Pozitivna kretanja u realnom sektoru u prvom kvartalu 2014. godine su se odrazila i na djelatnost lizinga koja u drugom kvartalu bilježi povećanje broja novozaključenih ugovora i ukupnog iznosa finansiranja putem finansijskog i operativnog lizinga u odnosu na prvi kvartal 2014. godine.

Bilansna sumu lizing društava u Federaciji BiH na dan 30.06.2014. godine iznosila je 509.078 hiljada KM, što je za 11,94% ili za 69.023 hiljada KM manje u odnosu na 31.12.2013. godine.

Ukoliko se uporede pojedinačne bilansne sume šest lizing društava (koja na dan 30.06.2014. godine imaju dozvolu za obavljanje poslova lizinga) sa podacima na 31.12.2013. godine, dolazi se do zaključka da je kod dva lizing društva evidentan porast bilansne sume u iznosu od 6.815 hiljada KM, dok je kod četiri lizing društva evidentiran pad bilansne sume u ukupnom iznosu od 75.838 hiljada KM, od čega se na dva lizing društva odnosi 85,36% ili 64.734 hiljada KM.

U periodu od 01.01. do 30.06.2014. godine na razini djelatnosti lizinga u Federaciji BiH kao rezultat poslovanja ostvaren je gubitak u iznosu od 4.717 hiljada KM. Tri lizing društva su iskazala negativan finansijski rezultat u iznosu od 7.029 hiljada KM, dok su tri lizing društva iskazala pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 2.312 hiljadu KM.

Ukupni kapital lizing društava je na dan 30.06.2014. godine iznosio 31.606 hiljada KM. U poređenju sa 31.12.2013. godine, navedena pozicija je manja za 4.356 hiljada KM ili 12,11%. Jedno lizing društvo je iskazalo kapital manji od iznosa propisanog odredbama Zakona o lizingu (250.000,00 KM).

Neposredni nadzor nad poslovanjem lizing društava provode ovlaštena lica Agencije sveobuhvatnim i ciljanim kontrolama - pregledom poslovanja na licu mjesta. Kontrolisanim lizing društvima nakon konačnosti zapisnika izdaju se nalozi za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti u cilju unapređenja, zakonitosti, profitabilnosti, solventnosti i sigurnosti u poslovanju.

Nepravilnosti utvrđene neposrednim nadzorom lizing društava u periodu 01.01. do 30.06.2014. godine odnosile su se uglavnom na unapređenje internih akata kojima se definišu rizici u poslovanju, unapređenje internih akata u segmentu računovodstvene funkcije lizing društava, nepoštivanje ugovornih odredbi od strane lizing društava u kontekstu ugovorenog

usklađivanja kamatne stope sa varijabilnim indeksom, nedostatke sistema internih kontrola u segmentu kvaliteta postupanja po internim aktima, dostava neadekvatnih podataka u Centralni registar kredita kod Centralne banke BiH, nepoštivanje odredbi Zakona o obligacionim odnosima FBiH po osnovu naknade za opomene koje se obračunavaju korisnicima lizinga u kašnjenju sa plaćanjem mjesečnih obaveza i zaključivanje ugovora o lizingu koji su u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti žiranata u FBiH.

U podatke iskazane u Informaciji na dan 30.06.2014. godine su uključeni podaci dostavljeni od šest lizing društava koja posjeduju dozvolu za obavljanje poslova lizinga u Federaciji BiH, ukoliko nije drugačije naznačeno.

II POSLOVNE PERFORMANSE LIZING SEKTORA U FEDERACIJI BIH

1. STRUKTURA LIZING SEKTORA

1.1. Status, broj i poslovna mreža

Djelatnost lizinga u Federaciji BiH na dan 30.06.2014. godine obavljalo je 6 lizing društava, dok je u periodu od 2010. do 2011. godine poslove lizinga obavljalo 8 lizing društava. Šest lizing društava registrovanih u Federaciji BiH obavlja poslove lizinga u 20 podružnica, od kojih se 16 podružnica nalazi u Federaciji BiH i 4 podružnice u Republici Srpskoj.

Dozvolu za obavljanje poslova lizinga posjeduju sljedeća lizing društva:

1. ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo,
2. NLB Leasing d.o.o. Sarajevo,
3. Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo,
4. S-Leasing d.o.o. Sarajevo,
5. UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo i
6. VB Leasing d.o.o. Sarajevo.

1.2. Struktura vlasništva

U toku drugog kvartala 2014. godine nije bilo izmjena u strukturi vlasništva lizing društava u odnosu na prethodni izvještajni period. I dalje se tri lizing društva nalaze u 100% vlasništvu nerezidentnih pravnih lica, dva lizing društva se nalaze u većinskom vlasništvu (preko 51%) nerezidentnih pravnih lica, dok se jedno lizing društvo nalazi u većinskom vlasništvu rezidentnih pravnih lica. Detaljni podaci o pregledu vlasničke strukture lizing društava dati su u Prilogu 2. Informacije.

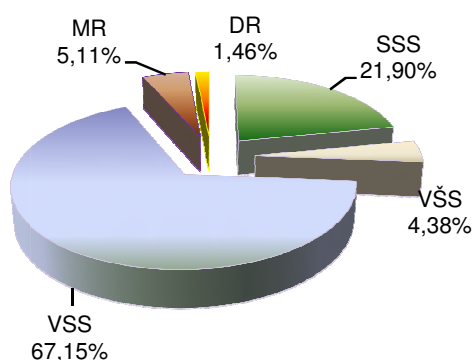
1.3. Kadrovska struktura

Na dan 30.06.2014. godine u sektoru lizinga je uposleno 137 zaposlenika, što predstavlja smanjenje od 11,04% ili 17 zaposlenika u odnosu na 31.12.2013. godine, od čega se 13

uposlenika odnosi na jedno lizing društvo koje je u toku drugog kvartala 2014. godine imalo značajne organizacijske promjene u kontekstu objedinjavanja pojedinih zajedničkih funkcija sa matičnom bankom. U ukupan broj zaposlenika nije uključeno sedam zaposlenika lizing društva čije je sjedište u Republici Srpskoj, a koji su zaposleni u podružnicama u Federaciji BiH.

Pored navedenog broja zaposlenih, u lizing društvima je na dan 30.06.2014. godine angažovano još 32 zaposlenika putem studentskog servisa i preko organizacija koje posreduju u zapošljavanju, od čega se 62,50% ili 20 zaposlenika odnosi na zaposlenike jednog lizing društva. U poređenju sa 31.12.2013. godine, broj povremeno zaposlenih je povećan za 3 zaposlenika ili 9,68%.

Grafikon 1. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u sektoru lizinga

Efikasnost zaposlenih prilikom ocjene performansi lizing društva mjeri se putem omjera aktive i broja zaposlenih (aktiva po zaposlenom). Na dan 30.06.2014. godine na nivou sektora lizinga na svakog zaposlenog se odnosi 3.716 hiljada KM aktive (31.12.2013. godine – 3.754 hiljada KM po zaposlenom). Analitički pokazatelji za pojedinačna društva kreću se u rasponu od 1.811 do 4.913 hiljada KM aktive po zaposlenom. Istovremeno, na dan 30.06.2014. godine, u sektoru mikrokreditnih organizacija i fondacija ovaj pokazatelj je iznosio 341 hiljade KM, dok je u sektoru bankarstva isti iznosio 2.204 hiljade KM aktive po zaposlenom.

2. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

2.1. Bilans stanja

Ukupna bilansna suma lizing društava u Federaciji BiH na dan 30.06.2014. godine je iznosila 509.078 hiljada KM, što je za 69.023 hiljada KM ili 11,94% manje u odnosu na 31.12.2013. godine. Pojedinačno posmatrano, kod dva lizing društva je iskazan porast bilansne sume u iznosu od 6.815 hiljada KM, dok je kod četiri lizing društva evidentiran pad bilansne sume u ukupnom iznosu od 75.838 hiljada KM, od čega se na dva lizing društva odnosi 85,36% ili 64.734 hiljada KM.

Na dva najveća lizing društva (posmatrano po veličini aktive) odnosi se 55,34% od ukupne aktive lizing društava.

U strukturi ukupne aktive lizing društava najznačajnije učešće su imala neto potraživanja po osnovu finansijskog lizinga koja iznose 331.423 hiljada KM ili 65,10% od ukupne aktive sektora lizinga. U poređenju sa 31.12.2013. godine, neto potraživanja po osnovu finansijskog lizinga su manja za 35.759 hiljada KM ili 9,74%, dok su bruto potraživanja po osnovu finansijskog lizinga manja za 50.026 hiljada KM ili 11,21%.

Neto potraživanja po osnovu zajma su na dan 30.06.2014. godine iznosila 57.131 hiljada KM ili 11,22% od iznosa ukupne aktive sektora lizinga. U odnosu na 31.12.2013. godine, neto potraživanja po osnovu zajma su smanjena za 6.826 hiljada KM ili 10,67%, dok su bruto potraživanja manja za 3.467 hiljada KM ili 4,85%.

Od ukupno iskazanog iznosa neto potraživanja po osnovu zajma, 54.425 hiljada KM ili 95,26% se odnosi na potraživanja jednog lizing društva, koje u svom portfelju ima značajne iznose potraživanja po zajmu, od kojih se 43.271 hiljada KM ili 79,50% odnosi na potraživanja od subsidijarnih lica, putem kojih su prije stupanja na snagu Zakona o lizingu finansirani projekti izgradnje nekretnina.

U strukturi potraživanja po osnovu zajma, na zajmove odobrene po osnovu finansiranja nekretnina se odnosi 77,09%.

Iskazano stanje bilansne pozicije novac i novčani ekvivalenti na dan 30.06.2014. godine je iznosilo 20.960 hiljada KM, što je za 20.815 hiljada KM ili 49,83% manje u odnosu na 31.12.2013. godine. Učešće navedene pozicije u ukupnoj aktivi se smanjilo sa 7,23%, koliko je iznosilo na kraju 2013. godine, na 4,12% koliko je iznosilo na dan 30.06.2014. godine. Iskazano stanje pozicije plasmani bankama je na dan 30.06.2014. godine iznosilo 16.415 hiljada KM, što je za 954 hiljada KM ili 6,17% više u odnosu na 31.12.2013. godine. Navedena pozicija se uglavnom odnosi na oročena sredstva društava kod komercijalnih banaka.

Neto vrijednost osnovnih sredstava finansiranih putem operativnog lizinga na dan 30.06.2014. godine je iznosila 27.650 hiljada KM i za 2.353 hiljada KM ili 9,30% je veća u odnosu na 31.12.2013. godine. Pojedinačno posmatrano, kod dva lizing društva je iskazan porast neto vrijednosti osnovnih sredstava finansiranih putem operativnog lizinga u iznosu od 4.713 hiljada KM, dok je kod 4 lizing društva iskazano smanjenje u iznosu od 2.406 hiljada KM.

U Tabeli 1. Informacije prikazani su podaci neto bilansnih pozicija aktive po izvještajnim periodima.

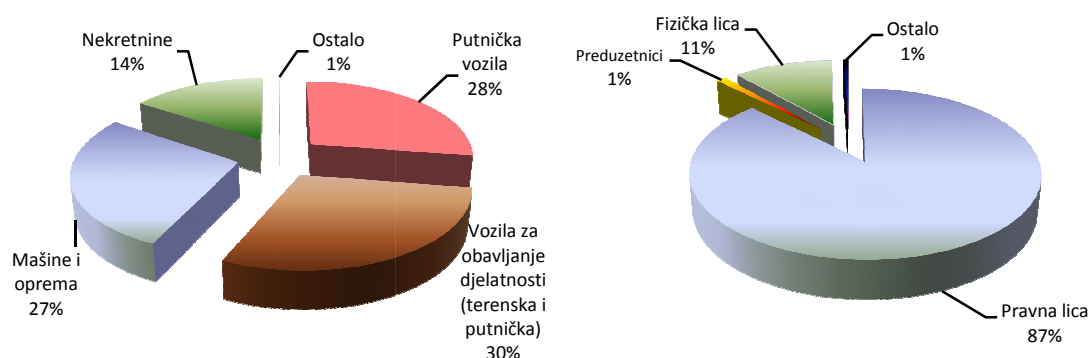
Tabela 1. Struktura neto bilansnih pozicija aktive

(000 KM)

Bilansne pozicije	31.12.2013	% učešće u aktivi	30.06.2014	% učešće u aktivi	30.06.2014 / 31.12.2013
Finansijski lizing - neto	367.182	63,52%	331.423	65,10%	-9,74%
Operativni lizing - neto	25.297	4,38%	27.650	5,43%	9,30%
Zajam - neto	63.957	11,06%	57.131	11,22%	-10,67%
Ostala aktiva	121.665	21,05%	92.874	18,24%	-23,66%
Ukupna aktiva	578.101	100,00%	509.078	100,00%	-11,94%

U strukturi potraživanja prema korisniku lizinga i predmetu lizinga nije bilo značajnijih promjena u odnosu na prethodne izvještajne periode.

Grafikon 2. Struktura potraživanja po osnovu finansijskog lizinga prema predmetu i korisniku lizinga na dan 30.06.2014. godine

U strukturi bilansne sume finansijskog sektora koji nadzire Agencija, na sektor lizinga se odnosi 3,11% od ukupne bilansne sume, dok se na bankarski sektor odnosi 94,11% i 2,78% na mikrokreditni sektor.

2.1.1. Kvalitet aktive

Prema podacima iz izvještaja lizing društava, rezerve za gubitke po finansijskom lizingu na dan 30.06.2014. godine iskazane su u iznosu od 18.309 hiljada KM, što predstavlja smanjenje za 4.992 hiljada KM ili 21,42% u odnosu na 31.12.2013. godine. U strukturi potraživanja po finansijskom lizingu na dan 30.06.2014. godine je iskazano ukupno 16.184 hiljada KM dospelih neizmirenih potraživanja, dok je na dan 31.12.2013. godine iskazan iznos od 15.171 hiljada KM, što predstavlja povećanje od 1.013 hiljada KM ili 6,68%.

Detaljnou analizom izvještaja lizing društava konstatovano je da je značajan iznos formiranih rezervi za gubitke po finansijskom lizingu na dan 30.06.2014. godine uzrokovan i činjenicom da su lizing društva u izvještajima iskazala 3.277 hiljada KM više obračunatih i izdvojenih rezervi (rezerve formirane u iznosu većem od minimalno propisanog). Navedeni iznos se odnosi na rezerve formirane od strane dva lizing društva, od čega se na jedno društvo odnosi 3.062 hiljada KM ili 93,43% od ukupno iskazanog iznosa više obračunatih i izdvojenih rezervi i iste su formirane u skladu sa procjenom lizing društva po osnovu očekivanih poteškoća u naplati potraživanja po pojedinim ugovorima finansijskog lizinga, kao i otežanog ulaska u posjed i prodaje izuzetih predmeta lizinga.

U Tabeli 2. Informacije je iskazan uporedni pregled formiranih rezervi po kategorijama kašnjenja.

Tabela 2. Uporedni prikaz formiranih rezervi za finansijski lizing po kategorijama kašnjenja (000 KM)

Dani kašnjenja	Ukupne rezerve 31.12.2013	Ukupne rezerve 30.06.2014	% promjene
0-60	701	507	-27,69%
60-90	385	559	45,08%
90-180	9.425	1.846	-80,41%
preko 180	12.444	15.052	20,96%
preko 360	346	345	-0,29%
UKUPNO	23.301	18.309	-21,42%

Pojedinačno posmatrano, na dva najveća lizing društva (posmatrano po veličini aktive) se odnosi 80,25% od ukupno formiranih rezervi za gubitke. Kod tri lizing društva je evidentirano povećanje formiranih rezervi za gubitke u odnosu na 31.12.2013. godine u ukupnom iznosu od 4.233 hiljada KM, dok je kod tri lizing društva evidentirano smanjenje formiranih rezervi za gubitke u odnosu na 31.12.2013. godine u ukupnom iznosu od 9.226 hiljada KM.

Rezerve za zajmove na dan 30.06.2014. godine su iznosile 10.885 hiljada KM i povećane su za 3.360 hiljada KM ili 44,63% u odnosu na 31.12.2013. godine, kada su rezerve za zajmove iznosile 7.526 hiljada KM.

Od ukupnog iznosa formiranih rezervi za zajmove na dan 30.06.2014. godine, 10.855 hiljada KM ili 99,72% se odnosi na rezerve formirane od strane jednog lizing društva koje u svom portfelju ima najznačajniji iznos potraživanja po ugovorima zajma od subsidijarnih lica i kod kojeg je u toku 2013. i 2014. godine došlo do značajnog pogoršanja kvaliteta portfolija zajma.

Ukupan iznos otpisanih potraživanja po finansijskom lizingu i zajmu na dan 30.06.2014. godine je iznosio 91.258 hiljada KM i veći je za 4.864 hiljada KM ili 5,63% u odnosu na 31.12.2013. godine. Od ukupno iskazanog iznosa otpisanih potraživanja, 60.612 hiljada KM ili 66,41% se odnosi na otpise formirane od strane dva lizing društva.

Uvidom u strukturu otpisanih potraživanja konstatovano je da je u toku drugog kvartala 2014. godine vanbilansno evidentirano novih potraživanja u iznosu od 5.707 hiljada KM, od čega se 3.378 hiljada KM ili 59,19% odnosi na otpise formirane od strane jednog lizing društva.

Posmatrano u istom periodu, po osnovu naplate vanbilansnih potraživanja je evidentiran iznos od 779 hiljadu KM, što ukazuje na činjenicu da je naplata otpisanih potraživanja u lizing društvima otežana, obzirom da kriteriji za odobravanje istih nisu bili adekvatni ili se prilikom odobravanja finansiranja društva nisu pridržavala interno definisanih politika i procedura (neadekvatno funkcionisanje sistema internih kontrola).

Tržišna vrijednost izuzetih predmeta lizinga na dan 30.06.2014. godine, usljed raskida lizing ugovora sa korisnikom lizinga ili istekom ugovora kod kojih nije ugovoren otkup predmeta lizinga, iznosila je 32.294 hiljada KM i manja je za 1.237 hiljada KM ili 3,69% u odnosu na 31.12.2013. godine. Iskazana vrijednost se odnosi na 121 izuzetu jedinicu, što je za 47 izuzetih predmeta ili 27,97% manje u odnosu na 31.12.2013. godine. U Tabeli 3. Informacije je iskazana uporedna struktura izuzetih predmeta lizinga na dan 31.12.2013. i 30.06.2014. godine.

Tabela 3. Broj i vrijednost izuzetih predmeta lizinga

(000 KM)

Red. Broj	VRSTA PREDMETA LIZINGA	31.12.2013		30.06.2014	
		Broj jedinica	Procijenje na tržišna vrijednost	Broj jedinica	Procijenjena tržišna vrijednost
1.	Putnička vozila	98	1.713	50	917
2.	Vozila za obavljanje djelatnosti (terenska i putnička)	31	429	20	568
3.	Mašine i oprema	18	6.613	32	6.696
4.	Nekretnine	21	24.776	19	24.113
5.	Šinska vozila, plovni i vazduhoplovni objekti	0	0	0	0
6.	Aparati za domaćinstvo	0	0	0	0
7.	Ostalo	0	0	0	0
Ukupno		168	33.531	121	32.294

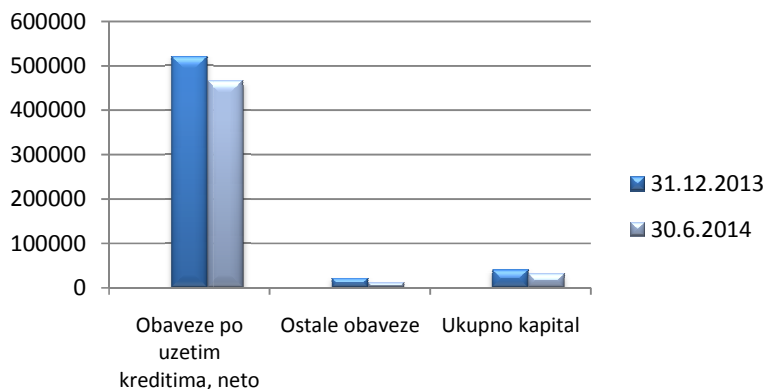
Pojedinačno posmatrano, 30.505 hiljada KM ili 94,46% od ukupne vrijednosti izuzetih predmeta lizinga koji su u posjedu lizing društava, se odnosi na predmete lizinga izuzete od strane dva lizing društva.

Od ukupno iskazanog iznosa procjenjene vrijednosti izuzetih predmeta lizinga na dan 30.06.2014. godine, 74,66% se odnosi na nekretnine (poslovni objekti) po kojima su lizing društva ušla u posjed iz razloga nepoštivanja ugovornih obaveza od strane korisnika lizinga. Ukupan iznos navedene pozicije se odnosi na dva lizing društva. Trenutna tržišna situacija i neadekvatni kriteriji odobravanja finansiranja uzrokuju otežanu prodaju ili novo finansiranje preuzetih nekretnina putem finansijskog ili operativnog lizinga, naročito ukoliko se uzme u obzir i činjenica da su preuzete nekretnine uglavnom poslovno-proizvodni objekti.

2.2. Struktura pasive

Obaveze po uzetim kreditima na 30.06.2014. godine i dalje predstavljaju dominantnu poziciju u strukturi ukupne pasive lizing društava (91,56% od ukupnog iznosa bilansne sume). U Grafikonu 3. Informacije iskazana je uporedna struktura pasive sektora na 31.12.2013. i 30.06.2014. godine.

Grafikon 3. Struktura pasive – uporedni podaci (000 KM)

Ukupne obaveze po kreditima na dan 30.06.2014. godine iznose 466.122 hiljada KM i smanjene su za 54.503 hiljada KM ili 10,47% u odnosu na 31.12.2013. godine. Od ukupnog iznosa obaveza po uzetim kreditima, 419.793 hiljada KM ili 90,06% se odnosi na dugoročne obaveze (obaveze po kratkoročnim kreditima na dan 30.06.2014. godine iznose 46.839 hiljada KM).

U strukturi izvora finansiranja, na zaduženja komercijalnih stranih i domaćih banaka koje uglavnom pripadaju grupacijama kojima lizing društva pripadaju se odnosi 57,77% od ukupnih kreditnih zaduženja, dok se 18,78% odnosi na direktna zaduženja od osnivača i 23,46% se odnosi na zaduženja od evropskih banaka (EIB, EBRD, CEDB i DEG). Sredstva od ovih banaka su po prirodi namjenska i uglavnom se odnose na razvoj srednjih i malih preduzeća, a obezbjeđena su bankarskim garancijama izdatim od strane matičnih banaka ili njihovih holding kompanija.

Ukupna ponderisana nominalna kamatna stopa koju lizing društva plaćaju na izvore sredstava u periodu od 01.01. do 30.06.2014. godine je 3,06% na godišnjem nivou (kamatna stopa izračunata na bazi prosječnog stanja uzetih kredita i kamatnog rashoda u posmatranom periodu) i ista povećana u odnosu na prethodnu poslovnu godinu. Navedeno je uzrokovano činjenicom da su kamatne stope na izvore sredstava lizing društava uglavnom vezane za varijabilni indeks EURIBOR čija je vrijednost u toku 2013. godine, kao i u prvoj polovini 2014. godine bez značajnijih oscilacija.

Ukupni kapital lizing društava je na dan 30.06.2014. godine iznosio 31.606 hiljada KM. U poređenju sa 31.12.2013. godine, navedena pozicija je manja za 4.356 hiljada KM ili 12,11%. Smanjenje je nastalo usljed činjenice da je sektor na dan 30.06.2014. godine iskazao gubitak u poslovanju.

Jedno lizing društvo je iskazalo ukupan kapital manji od minimalnog iznosa propisanog odredbama Zakona o lizingu, usljed značajnog smanjenja kamatonosne aktive društva (izuzimanje predmeta lizinga) i smanjenog obima novih poslovnih aktivnosti.

2.3. Profitabilnost

Na nivou sektora lizinga u periodu 01.01. do 30.06. 2014. godine ostvaren je gubitak u iznosu od 4.717 hiljada KM. U istom periodu prethodne poslovne godine na nivou sektora ostvarena je dobit u iznosu od 3.342 hiljada KM (podatak se odnosi na sedam lizing društava). Analizom pojedinačnih poslovnih rezultata lizing društava konstatovano je da je iskazani gubitak nastao usljed novih ispravki vrijednosti po osnovu potraživanja od zajma i otpisa potraživanja.

Pojedinačno posmatrano, tri lizing društva su iskazala negativan finansijski rezultat u iznosu od 7.029 hiljada KM, dok su tri lizing društva iskazala pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 2.312 hiljada KM.

Prihodi od kamata u prvoj polovini 2014. godine iznosili su 15.366 hiljada KM. Navedena pozicija je za 4.249 hiljada KM ili 21,66% manja u odnosu na isti period prethodne godine. Ukoliko se posmatraju pojedinačne pozicije prihoda od kamata, pozicija prihoda po osnovu kamata iz finansijskog lizinga je iznosila 11.544 hiljada KM i za 3.221 hiljada KM ili 21,82% je manja u odnosu na isti period prethodne poslovne godine. Razlog smanjenja prihoda se može obrazložiti smanjenjem kamatonosne aktive lizing društava (pad aktivnog portfelja), smanjenim novim poslovnim aktivnostima i niskim iznosom varijabilnog indeksa za koji su vezani plasmani lizing društava (EURIBOR). Pozicija ostalih prihoda po kamati je smanjena u odnosu na isti period prethodne godine za 1.046 hiljadu KM ili 26,37%. U navedenoj poziciji dominira kamatni prihod po osnovu odobrenih zajmova, čiji je volumen značajno manji u odnosu na isti period prethodne godine, što je uzrokovalo i smanjenje ukupnog kamatnog prihoda.

Rashodi po osnovu kamata su iznosili 7.544 hiljada KM, što je za 886 hiljada KM ili 10,51% manje u odnosu na isti period prethodne poslovne godine. Razlog smanjenja kamatnog rashoda je značajno niži iznos kreditnih zaduženja usljed smanjene kreditne aktivnosti lizing društava i nizak nivo varijabilnog indeksa za koji su vezani izvori sredstava lizing društava (EURIBOR).

Ukupan neto prihod od kamata iskazan za period od 01.01. do 30.06.2014. godine je iznosio 7.822 hiljada KM, što predstavlja smanjenje od 3.363 hiljada KM ili 30,07% u odnosu na isti period prethodne poslovne godine. Prethodno navedeno ukazuje na činjenicu da smanjenje kamatnog prihoda nije linearno praćeno i smanjenjem kamatnog rashoda, usljed činjenice da

je značajan iznos plasmana odobrenih u prethodnim periodima nenaplativ (otpisana potraživanja), uz prolongaciju plaćanja kreditnih obaveza po kreditnim linijama iz kojih su odobrena sporna finansiranja.

Kategorija operativnih prihoda je u poređenju sa istim periodom prethodne godine manja za 9.817 hiljada KM ili 51,65% iz razloga jer su pojedina lizing društva u okviru navedene pozicije u toku 2013. godine knjigovodstveno evidentirala procjenjenu vrijednost izuzetih predmeta lizinga (paralelno sa otpisom potraživanja u vanbilansnu evidenciju).

U okviru kategorije rashoda, troškovi rezervi za gubitke u prvom polugodištu 2014. godine su iznosili 4.027 hiljada KM i veći su za 3.021 hiljada KM ili 300,30% u odnosu na prethodni period prošle godine. U prvom polugodištu 2014. godine nije došlo do značajnog pogoršanja kvaliteta portfelja finansijskog lizinga, na što ukazuje i omjer nekvalitetne aktive (kašnjenja preko 90 dana) i ukupnog iznosa potraživanja po ugovorima finansijskog lizinga, koji je na 30.06.2014. godine iznosio 8,76%, dok je u istom periodu prethodne godine navedeni pokazatelj iznosio 15,83%. Istovremeno, ukoliko se posmatra kvalitet potraživanja po osnovu zajma, evidentno je pogoršanje omjera nekvalitetne aktive i ukupnog iznosa potraživanja koji je na 30.06.2014. godine iznosio 20,27%, dok isti na dan 31.12.2013. godine iznosio 17,10%.

3. STRUKTURA PLASMANA, TRŽIŠNO UČEŠĆE, NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE I PRIGOVORI KORISNIKA LIZINGA

3.1. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti lizinga

U drugom kvartalu 2014. godine djelatnost lizing društava bilježi povećanje vrijednosti novozaključenih ugovora finansijskog i operativnog lizinga u iznosu od 4.138 hiljada KM ili 13,53%, kao i povećanje broja novozaključenih ugovora u iznosu od 99 ugovora ili 13,03% u odnosu na prvi kvartal tekuće godine. Navedeno ukazuje na činjenicu da djelatnost lizinga u toku drugog kvartala tekuće godine bilježi blago povećanje poslovnih aktivnosti i povećanom potražnjom za finansiranjem putem lizinga.

Vrijednost novozaključenih ugovora finansijskog i operativnog lizinga u periodu od 01.01. do 30.06.2014. godine je iznosila 65.318 hiljada KM i za 17.632 hiljada KM ili 24,86% je manje u odnosu na isti period prethodne godine. Broj novozaključenih ugovora iznosi 1.619, što je za 614 ugovora ili 27,50% manje u odnosu na isti period prethodne godine.

Prosječna vrijednost ugovora u toku drugog kvartala 2014. godine je iznosila 40 hiljada KM i nešto je manja u odnosu na prosječnu vrijednost ugovora u istom periodu prošle godine, kada je iznosila 44 hiljada KM.

Od ukupno ostvarene vrijednosti novozaključenih ugovora, 55.792 hiljada KM ili 85,42% se odnosi na ugovore finansijskog lizinga, sa prosječnom (ponderisanom) nominalnom kamatnom stopom od 6,88% i ponderisanom efektivnom kamatnom stopom od 9,29%.

U Tabeli 4. Informacije su prikazani uporedni pokazatelji novih finansiranja po predmetu lizinga i vrsti ugovora.

Tabela 4. Struktura iznosa finansiranja po predmetu lizinga za drugi kvartal 2013. i 2014. godine

(000 KM)

	30.06.2013. godine			30.06.2014. godine		
	Finansijski lizing	Operativni lizing	UKUPNO	Finansijski lizing	Operativni lizing	UKUPNO
Vozila	65.731	5.187	70.918	43.916	9.370	53.286
Oprema	25.094	51	25.145	9.835	156	9.991
Nekretnine	2.223	0	2.223	2.032	0	2.032
Ostalo	140	0	140	9	0	9
UKUPNO	93.188	5.238	98.426	55.792	9.526	65.318

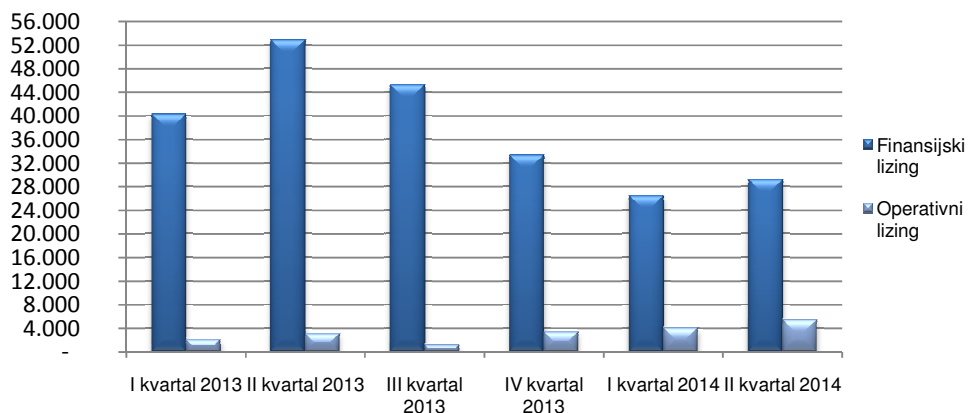
U ukupan iznos novih finansiranja ostvaren u periodu od 01.01. do 30.06.2014. godine uključen je i iznos finansiranja koje je ostvarilo lizing društvo sa sjedištem u Republici Srpskoj putem poslovnica na području Federacije BiH (navedeno društvo veći dio poslovnih aktivnosti ostvaruje u Federaciji BiH).

Napominjemo da je jedno lizing društvo po osnovu odluke vlasnika obustavilo nova finansiranja sa ciljem stabilizacije poslovanja i sanacije postojećih problematičnih plasmana.

U strukturi novih plasmana prema vrsti korisnika lizinga dominiraju plasmani prema pravnim licima (88,23% od ukupnog iznosa finansiranja u prvoj polovini 2014. godine). Kao jedan od bitnih razloga je činjenica da je finansiranje putem lizinga za fizička lica nepovoljnije u odnosu na kreditne plasmane iz razloga obaveze plaćanja PDV-a na kamatu, što predstavlja dodatni trošak klijentima koji nisu PDV obveznici.

U Grafikonu 4. Informacije iskazan je uporedni pregled vrijednosti novozaključenih ugovora finansijskog i operativnog lizinga po kvartalima u 2013. i 2014. godini.

Grafikon 4. Uporedni pregled vrijednosti novozaključenih ugovora u 2013. i 2014. godini (u 000 KM)

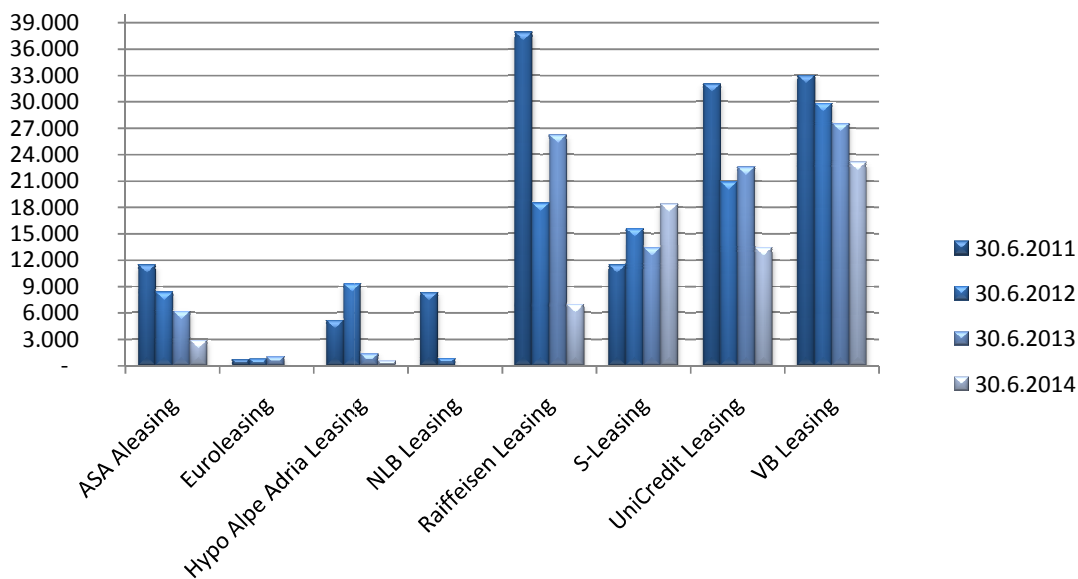

U prvoj polovini 2014. godine volumen finansiranja putem ugovora operativnog lizinga je veći za 81,86% ili 4.288 hiljada KM u odnosu na isti period predhodne poslovne godine.

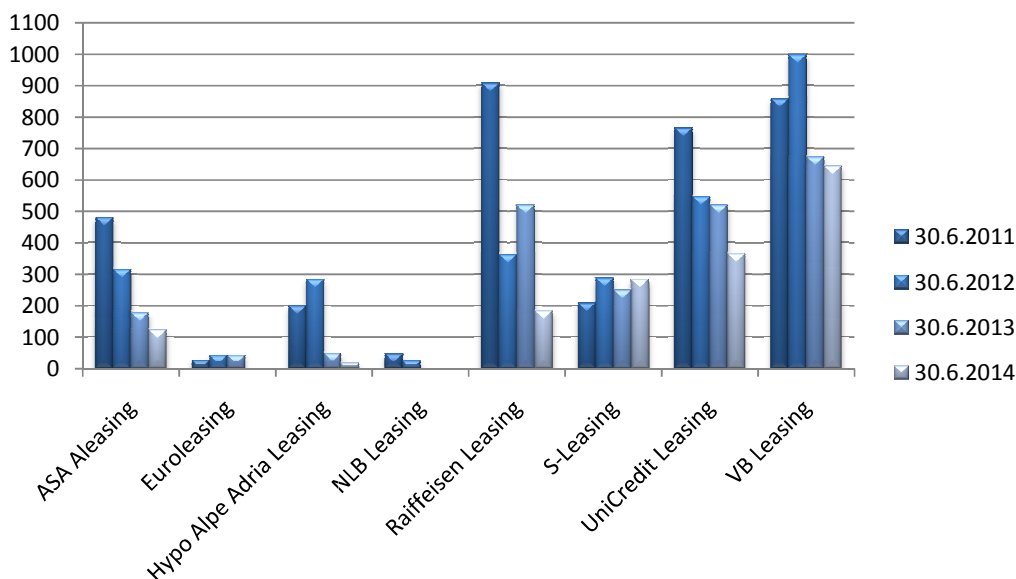
3.2. Tržišno učešće prema finansijskom volumenu i broju ugovora

Uporedni prikaz pojedinačnog tržišnog učešća lizing društava prema ukupnom volumenu i broju novozaključenih ugovora finansijskog i operativnog lizinga je iskazano u Grafikonima 5. i 6. Informacije.

Grafikon 5. Tržišno učešće prema volumenu (u 000 KM)

Grafikon 6. Tržišno učešće prema broju ugovora

Na osnovu naprijed navedenog grafičkog prikaza je vidljivo da je kod svih lizing društva u drugom kvartalu 2014. godine smanjen volumena novih finansiranja u rasponu od 16,06% do 73,50%.

3.3. Ponderisana nominalna i efektivna kamatna stopa

Efektivna kamatna stopa predstavlja stvarnu relativnu cijenu ugovora o lizingu izraženu na godišnjem nivou i iskazuje se u skladu sa Odlukom o jedinstvenom načinu i metodi izračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope za ugovore o finansijskom lizingu.

Ukupna prosječna nominalna kamatna stopa za ugovore finansijskog lizinga zaključene u toku drugog kvartala 2014. godine je iznosila 6,57% za kratkoročne i 6,63% za dugoročne ugovore, dok je efektivna kamatna stopa za kratkoročne ugovore iznosila 11,49%, a za dugoročne 9,18% na godišnjem nivou. Ukupna ponderisana nominalna kamatna stopa za navedeni period je iznosila 6,63%, a efektivna 9,23% na godišnjem nivou. U poređenju sa istim periodom prethodne poslovne godine kada je iskazana ukupna ponderisana nominalna kamatna stopa od 6,88 % i efektivna od 9,29% na godišnjem nivou, evidentno je smanjenje kamatnih stopa po ugovorima finansijskog lizinga.

U Tabeli 5. Informacije iskazani su podaci o iznosu finansiranja, nominalnoj i efektivnoj kamatnoj stopi za ugovore finansijskog lizinga zaključene u toku drugog kvartala 2014. godine.

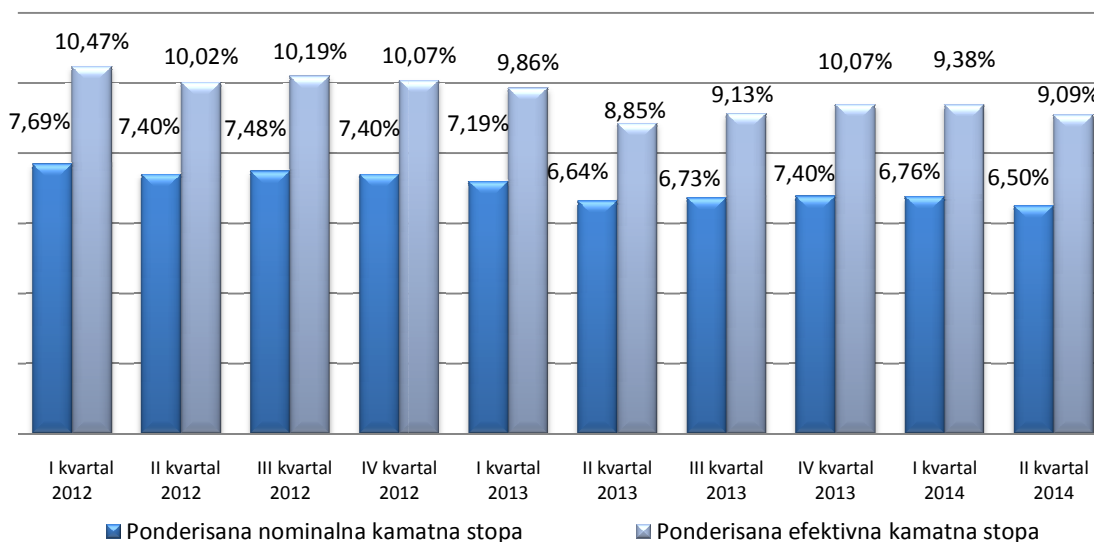
Tabela 5. Prosječna nominalna i efektivna kamatna stopa za ugovore finansijskog lizinga zaključene u toku drugog kvartala 2014. godine

Redni broj	OPIS	Broj ugovora	Iznos finansiranja u (000) KM	Ponderisana nominalna kamatna stopa	Ponderisana efektivna kamatna stopa
1.	Kratkoročni lizing ugovor prema predmetu lizinga:	49	1.254	6,57%	11,49%
a.	putnička vozila	28	603	6,63%	11,95%
b.	vozila za obavlja.djelatnosti (terenska i putnička)	16	472	6,31%	10,73%
c.	mašine i oprema	5	179	7,06%	11,94%
1.1.	Kratkoročni lizing ugovor prema korisniku lizinga:	49	1.254	6,57%	11,49%
a.	pravna lica	43	1.196	6,47%	11,11%
b.	preduzetnici	1	16	9,50%	23,57%
c.	fizička lica	5	42	8,25%	17,83%
2.	Dugoročni lizing ugovor prema predmetu lizinga:	1.401	54.538	6,63%	9,18%
a.	putnička vozila	865	22.913	6,78%	9,55%
b.	vozila za obavlja.djelatnosti (terenska i putnička)	387	19.928	6,38%	8,72%
c.	mašine i oprema	146	9.656	6,87%	9,78%
d.	nekretnine	2	2.032	6,23%	6,45%
g.	ostalo	1	9	9,50%	15,90%
2.1.	Dugoročni lizing ugovor prema korisniku lizinga:	1.401	54.538	6,6%	9,18%
a.	pravna lica	1.111	48.032	6,67%	9,17%
b.	preduzetnici	50	1.246	7,21%	10,53%
c.	fizička lica	240	5.260	6,10%	8,89%
	UKUPNO	1.450	55.792	6,63%	9,23%

Trend smanjenja nominalnih i efektivnih kamatnih stopa u toku drugog kvartala 2014. godine u odnosu na 2012. i 2013. godinu je evidentan i u slučaju posmatranja ponderisanih nominalnih i efektivnih kamatnih stopa na kvartalnom nivou, a što je uzrokovano smanjenjem varijabilnog indeksa (EURIBOR) za koji su vezane ulazne i izlazne kamatne.

U Grafikonu 7. Informacije iskazane su ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope po kvartalima.

Grafikon 7 . Pregled prosječnih ponderisanih nominalnih i efektivnih kamatnih stopa za ugovore o finansijskom lizingu po kvartalima u toku 2012., 2013. i 2014. godine

Prethodno iskazane nominalne kamatne stope predstavljaju ugovorenu nominalnu kamatnu stopu između lizing društva i korisnika lizinga u trenutku potpisa lizing ugovora, dok prethodno iskazane efektivne kamatne stope predstavljaju diskontne stope kojom se na godišnjem nivou izjednačava sadašnja vrijednost svih budućih i postojećih obaveza dogovorenih između lizing društva i korisnika lizinga, i u iste su uključeni svi novčani tokovi predviđeni lizing ugovorom koji se odnose na uplate korisnika lizinga isključivo prema lizing društvu.

Značajna razlika između nominalne i efektivne kamatne stope je posljedica PDV-a na kamatu, koji je obavezan dio ugovora o finansijskom lizingu i koji se plaća unaprijed od strane korisnika lizinga, kreiranje ugovora finansijskog lizinga sa otkupnom vrijednošću, kao i dodatni troškovi lizing aranžmana koji su često sastavni dio mjesečne najamnine lizing ugovora.

3.4. Prigovori korisnika lizing usluga

U toku drugog kvartala 2014. godine u izvještajima dostavljenim Agenciji evidentirano je ukupno 18 prigovora od strane korisnika lizing usluga, i to 15 prigovora od strane pravnih lica i 3 prigovora od strane fizičkih lica. Navedeni broj prigovora je iskazan od strane četiri lizing društva i isti su negativno riješeni obzirom da se odnose na neosnovano prigovaranje od strane korisnika lizing usluga zbog nedovlnog razumjevanja ugovornih odredbi o finansiranju putem lizinga.

Od ukupnog broja dostavljenih prigovora u toku drugog kvartala 2014. godini, na jedno lizing društvo se odnosi 8 prigovora ili 57,14% od ukupno iskazanih prigovora korisnika lizing usluga.

Dva lizing društva u toku drugog kvartala 2014. godine nisu imala prigovora od strane korisnika lizinga usluga.

III ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Prema pokazateljima poslovanja lizing društava u Federaciji BiH sa 30.06.2014. godine može se zaključiti da je poslovanje lizing društava u toku prvog polugodišta 2014. godine u Federaciji BiH i dalje sa silaznim trendom u odnosu na isti period prethodne poslovne godine.

Kod pojedinih lizing društava su još uvijek prisutne poteškoće poslovanja koje proizilaze iz naplate postojećih potraživanja koja su nastala u prethodnim periodima.

Uticaj krize na realni sektor je evidentan, a posljedice će se i u narednom periodu neminovno odražavati i na ekonomsko okruženje u kome posluju lizing društva.

U okviru svojih nadležnosti vezanih za nadzor lizing društava Agencija se rukovodi načelima transparentnosti, izgradnje povjerenja kod lizing društava, kao i adekvatne zaštite korisnika finansijskih usluga finansiranih putem lizinga s ciljem ostvarivanja finansijske stabilnosti pojedinog lizing društva i djelatnosti lizinga na nivou Federacije BiH.

Agencija će se u narednom periodu fokusirati na sljedeće aspekte:

- nastaviti kontinuiran nadzor lizing društava posrednim i neposrednim kontrolama,
- insistirati na kapitalnom jačanju lizing društava i internom definisanju parametara zaštite kapitala i kapitalne adekvatnosti,
- dopunjavanje zakonske i podzakonske regulative za lizing sektor koja se odnosi na djelovanje i poslovanje lizing društava,
- zaštita korisnika lizing usluga sa ciljem ostvarivanja finansijske stabilnosti lizing sektora u cjelini,
- praćenje aktivnosti lizing društava na sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma i unaprijediti saradnju sa drugim nadzornim i kontrolnim institucijama,
- unapređenje strukture i kvaliteta podataka u Centralnom registru kredita kod Centralne banke BiH,
- nastaviti permanentnu edukaciju i stručno osposobljavanje kadrova i
- unapređivati saradnju sa Udruženjem lizing društava u BiH, u smislu pružanja stručne pomoći u primjeni zakonske i podzakonske regulative lizing društava kao i prijedloga izmjena zakonskih propisa.

U narednom periodu lizing društva trebaju dodatno da se fokusiraju na kontrolu dospjelih a nenaplaćenih potraživanja, odnosno najveću pažnju treba posvetiti nekvalitetnim plasmanima i poduzimanju aktivnosti na unapređenju sistema naplate dospjelih nenaplaćenih potraživanja, kao i na unapređenju prodajnih kapaciteta i kanala prodaje.

Aktivnosti lizing društava trebaju biti usmjerene na:

- kapitalno jačanje i definisanje parametara zaštite kapitala i kapitalne adekvatnosti,
- unapređenju politika i procedura u upravljanju rizicima kojima su izložena lizing društva u svom poslovanju,
- unapređenje palete proizvoda koji se nude tržištu i pronalaženje novih kanala prodaje,
- uspostavljanje sistema internih kontrola i funkciju interne revizije kao neovisne u izvršavanju svojih zadataka,
- unapređenje informatičke podrške u cilju adekvatnijih računovodstvenih evidencija i kvalitetnijeg izvještavanja,
- unapređenje u kontekstu zaštite korisnika lizing usluga,
- primjene praksi odgovornog finansiranja,
- detaljnije informisanje klijenata o proizvodima koje lizing društva nude u cilju boljeg razumjevanja i ozbiljnijeg pristupa finansiranju putem lizinga,
- redovno, ažurno i tačno dostavljanje podataka Centralnom registru kredita kod Centralne banke i
- usklađivanje poslovanja sa Zakonom o zaštiti žiranata u Federaciji BiH i Zakonom o zaštiti korisnika finansijskih usluga.

IV PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LIZING DRUŠTAVA

Na osnovu Zakona o lizingu, izdavanje dozvola za osnivanje kao i poslovanje lizing društava detaljno je uređeno podzakonskim aktima Agencije, odnosno odlukama usvojenim od strane Upravnog odbora Agencije (objavljenim u “Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine” broj: 46/09, 46/11, 48/12, 110/12, 23/14 i 46/14), kao i uputstvima usvojenim od strane Direktora Agencije.

Odluke Agencije kojima je definisano osnivanje-izdavanje dozvola za rad i poslovanje lizing društava su:

1. Odluka o uslovima i postupku za izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje poslova lizinga,
2. Odluka o uslovima i postupku za izdavanje i oduzimanje saglasnosti lizing društvu,
3. Odluka o minimalnim standardima aktivnosti lizing društava na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti,
4. Odluka o jedinstvenom načinu i metodu obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom lizingu,
5. Odluka o jedinstvenom načinu i metodu obračuna i iskazivanja lizing naknade po ugovoru o operativnom lizingu,
6. Odluka o obliku i sadržaju izvještaja koje lizing društva dostavljaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH i rokovima izvještavanja,
7. Odluka o minimalnoj visini i načinu formiranja, upravljanja i održavanja rezervi za gubitke i upravljanje rizicima lizing društava,
8. Odluka o nadzoru lizing društava,
9. Odluka o naknadama koje lizing društva plaćaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH,
10. Odluka o uslovima i načinu postupanja banke, MKO i lizing društva po prigovoru klijenata,
11. Odluka o uslovima i načinu postupanja po zahtjevu žiranata za oslobađanje od obaveze jemstva,
12. Odluka o minimalnim standardima za dokumentovanje finansiranja putem lizing ugovora i procjenu kreditne sposobnosti,
13. Uputstvo za primjenu Odluke o jedinstvenom načinu i metodu obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom lizingu i
14. Uputstvo za izradu izvještaja lizing društava.

Broj: U.O.-62-4/14
Sarajevo: 02.09.2014. godine

PRILOZI

Prilog 1. Osnovni podaci o lizing društvima na dan 30.06.2014. godine

Redni broj	Naziv lizing društva	Adresa i sjedište	Direktor	Telefon	Datum izdavanja FBA licence	Broj zaposlenika	Web adresa
1.	ASA ALEASING d.o.o. Sarajevo	Bulevar Meše Selimovića 16, Sarajevo	Alma Kadrić	+ 387 33 771 222	22.03.2010	17	www.asa-aleasing.ba
2.	NLB LEASING d.o.o. Sarajevo	Trg Solidarnosti 2a, Sarajevo	Dalida Međedović	+ 387 33 789 345	19.03.2010	9	www.nlbleasing.ba
3.	RAIFFEISEN LEASING d.o.o. Sarajevo	Danijela Ozme 3, Sarajevo	Izmira Tuka-Aličić	+ 387 33 254 354	19.01.2010	34	www.rlhb.ba
4.	S-LEASING d.o.o. Sarajevo	Zmaja od Bosne 7 Sarajevo	Elma Hošo	+ 387 33 565 850	11.02.2010	12	www.s-leasing.ba
5.	UNICREDIT LEASING d.o.o. Sarajevo	Džemala Bijedića 2, Sarajevo	Denis Silajdžić	+ 387 33 721 750	16.03.2010	29	www.unicreditleasing.ba
6.	VB LEASING d.o.o. Sarajevo	Fra Anđela Zvizdovića 1, Sarajevo	Slobodan Vujić	+ 387 33 276 280	12.01.2010	36	www.vbleasing.ba
					UKUPNO	137	

Prilog 2. Pregled vlasničke strukture lizing društava na dan 30.06.2014. godine

LIZING DRUŠTVO	IME-NAZIV VLASNIKA	% učešća
ASA ALEASING d.o.o. Sarajevo	ASA FINANCE d.d. Sarajevo	17,19%
	ASA AUTO d.o.o. Sarajevo	33,81%
	ALEASING d.o.o. Ljubljana	49,00%
RAIFFEISEN LEASING d.o.o. Sarajevo	RAIFFEISEN LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	51,00%
	RAIFFEISEN BANK d.d. Sarajevo, BiH	49,00%
NLB LEASING d.o.o. Sarajevo	NLB d.d. Ljubljana	100,00%
S-LEASING d.o.o. Sarajevo	STEIERMAERKISCHE BANK UND SPARKASSEN AG, Graz	51,00%
	SPARKASSE BANK d.d. Sarajevo	49,00%
UNICREDIT LEASING d.o.o. Sarajevo	UNICREDIT LEASING S.p.A., Milan	100,00%
VB LEASING d.o.o. Sarajevo	VB LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	100,00%

Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove lizing društava sa 30.06.2014. godine (u 000 KM)

Redni broj	Dani kašnjenja	Stopa rezervisanja	Iznos potraživanja	Ukupne rezerve
1	0-60	0,05%	18.446	9
2	60-90	5%	35.783	2.265
3	90-180	10%	1.194	119
4	180-270	30%	189	57
5	270-360	50%	7.938	3.969
6	preko 360	100%	4.466	4.466
UKUPNO			68.016	10.885

Prilog 4. Pregled rezervi za finansijski lizing sa 30.06.2014. godine (u 000 KM)

Dana kašnjenja	Stopa rezervisanja za finansijski lizing (pokretne stvari)	Stopa rezervisanja za finansijski lizing (nepokretne stvari)	Iznos potraživanja za pokretne stvari	Iznos potraživanja za nepokretne stvari	Iznos osnovice za pokretne stvari	Iznos osnovice za nepokretne stvari	Rezerve			Ukupne rezerve
							Za pokretne stvari	Za nepokretne stvari	Više obračunate i izdvojene rezerve	
0-60	0,50%	0,50%	262.947	34.466	50.609	4.834	253	24	230	507
60-90	10%	10%	18.338	3.345	2.187	239	219	24	316	559
90-180	50%	50%	6.444	5.935	2.021	389	1.010	195	641	1.846
preko 180	100%	75%	12.480	5.432	12.238	966	12.238	724	2.090	15.052
preko 360	100%	100%	345	0	345	0	345	0	0	345
UKUPNO			300.554	49.178	67.400	6.428	14.065	967	3.277	18.309

Prilog 5. Konsolidovani bilans stanja (u 000 KM)

Red. broj	OPIS	31.12.2013		30.06.2014		% rasta 30.06.2014/ 31.12.2013
		Iznos	% u ukupnoj aktivni	Iznos	% u ukupnoj aktivni	
	AKTIVA					
1.	Novac i novčani ekvivalenti	41.775	7,23%	20.960	4,12%	-49,83%
2.	Plasmani bankama	15.461	2,67%	16.415	3,22%	6,17%
3.	Potraživanja po finansijskom lizingu, neto	367.182	63,52%	331.423	65,10%	-9,74%
3a)	potraživanja po finansijskom lizingu, bruto	446.269	77,20%	396.243	77,84%	-11,21%
3b)	rezerve za gubitke	23.301	4,03%	18.309	3,60%	-21,42%
3c)	odgođeni prihodi po osnovu kamata	55.504	9,60%	46.260	9,09%	-16,65%
3d)	odgođeni prihodi po osnovu naknada	282	0,05%	251	0,05%	-10,99%
4.	Potraživanja od subsidijarnih lica	2	0,00%	2	0,00%	0,00%
5.	Materijalna i nematerijalna imovina, neto	33.783	5,84%	35.944	7,06%	6,40%
5a)	materijalna i nematerijalna imovina-vlastita sredstva	13.696	2,37%	13.852	2,72%	1,14%
5b)	materijalna i nematerijalna imovina -operativnog lizinga	42.375	7,33%	43.647	8,57%	3,00%
5c)	ispravka vrijednosti -vlastita sredstva	5.210	0,90%	5.558	1,09%	6,68%
5d)	ispravka vrijednosti-operativni lizing	17.078	2,95%	15.997	3,14%	-6,33%
6.	Dugoročne investicije	119	0,02%	52	0,01%	-56,30%
7.	Ostala aktiva	119.779	20,72%	104.282	20,48%	-12,94%
7a)	Zajmovi, neto	63.957	11,06%	57.131	11,22%	-10,67%
7a1)	zajmovi (dospjela potraž.+nedospjela glavnica)	71.483	12,37%	68.016	13,36%	-4,85%
7a2)	rezerve za zajmove	7.526	1,30%	10.885	2,14%	44,63%
7b)	zalihe	33.212	5,75%	31.955	6,28%	-3,78%
7c)	ostala aktiva	22.610	3,91%	15.196	2,99%	-32,79%
	UKUPNA AKTIVA	578.101	100,00%	509.078	100,00%	-11,94%
	PASIVA					
9.	Obaveze po uzetim kreditima, neto	520.625	90,06%	466.122	91,56%	-10,47%
9a)	obaveze po kratkoročnim kreditima	65.064	11,25%	46.839	9,20%	-28,01%
9b)	obaveze po dugoročnim kreditima	456.159	78,91%	419.793	82,46%	-7,97%
9c)	unaprijed plaćeni troškovi i naknada	598	0,10%	510	0,10%	-14,72%
10.	Ostale obaveze	21.514	3,72%	11.350	2,23%	-47,24%
	UKUPNO OBAVEZE	542.139	93,78%	477.472	93,79%	-11,93%
11.	Osnovni kapital	90.502	15,66%	53.520	10,51%	-40,86%
12.	Rezerve	8.829	1,53%	8.990	1,77%	1,82%
13.	Akumulirana dobit/gubitak	-63.369	-10,96%	-30.904	-6,07%	-51,23%
	UKUPNO KAPITAL	35.962	6,22%	31.606	6,21%	-12,11%
	UKUPNO PASIVA	578.101	100,00%	509.078	100,00%	-11,94%
	Otpisana potraživanja (početno stanje)	65.028	11,25%	86.394	16,97%	32,86%
	Novi otpis (+)	23.545	4,07%	5.707	1,12%	-75,76%
	Naplata (-)	2.091	0,36%	779	0,15%	-62,75%
	Trajni otpis (-)	88	0,02%	64	0,01%	-27,27%
	Otpisana potraživanja (krajnje stanje)	86.394	14,94%	91.258	17,93%	5,63%

Prilog 6. Konsolidovani bilans uspjeha (u 000 KM)

Red. broj	OPIS	30.06.2013.		30.06.2014		% rasta 30.06.2014/ 30.06.2013
		Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata	19.615	50,79%	15.366	62,58%	-21,66%
1a)	kamate po finansijskom lizingu	14.765	38,23%	11.544	47,01%	-21,82%
1b)	kamate na plasmane bankama	80	0,21%	181	0,74%	126,25%
1c)	naknade (za obradu lizing zahtjeva itd.)	803	2,08%	720	2,93%	-10,34%
1d)	ostali prihodi po kamatama	3.967	10,27%	2.921	11,90%	-26,37%
2.	Rashodi po kamatama	8.430	21,83%	7.544	30,72%	-10,51%
2a)	kamate na pozajmljena sredstva	8.248	21,36%	7.371	30,02%	-10,63%
2b)	naknade za obradu kredita	182	0,47%	172	0,70%	-5,49%
2c)	ostali rashodi po kamatama	0	0,00%	1	0,00%	0,00%
3.	Neto prihodi od kamata	11.185	28,96%	7.822	31,86%	-30,07%
	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi	19.006	49,21%	9.189	37,42%	-51,65%
4a)	naknade za izvršene usluge	38	0,10%	24	0,10%	-36,84%
4b)	naknade od operativnog najma	6.007	15,55%	5.792	23,59%	-3,58%
4c)	prihodi od prodaje lizing objekta, neto	923	2,39%	81	0,33%	-91,22%
4d)	ostali operativni prihodi	12.038	31,17%	3.292	13,41%	-72,65%
4d)1	prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	876	2,27%	816	3,32%	-6,85%
4d)2	prihodi od opomena	315	0,82%	298	1,21%	-5,40%
4d)3	ostalo	10.847	28,09%	2.178	8,87%	-79,92%
5.	Operativni rashodi	25.397	65,76%	17.585	71,61%	-30,76%
5a)	troškovi plata i doprinosa	4.391	11,37%	3.925	15,98%	-10,61%
5b)	troškovi poslovnog prostora	6.783	17,56%	5.738	23,37%	-15,41%
5c)	ostali operativni rashodi	14.223	36,83%	7.922	32,26%	-44,30%
6.	Troškovi rezervi za gubitke	1.006	2,60%	4.027	16,40%	300,30%
6a)	troškovi rezervi za gubitke finansijski lizing	1.628	4,22%	668	2,72%	-58,97%
6b)	troškovi rezervi za gubitke zajam	-622	-1,61%	3.359	13,68%	640,03%
7.	Dobit prije poreza	3.788	9,81%	-4.601	-18,74%	-221%
8.	porez na dobit	446	1,15%	116	0,47%	-73,99%
9.	Neto dobit	3.342	8,65%	-4.717	-19,21%	-241%

Prilog 7. Rangiranje bilansne sume

31.12.2013					30.06.2014					Indeks bilansne sume
Rang	Lizing društvo	Bilansna suma (000 KM)	Učešće 31.12.2013.	Kumul. učešće	Rang	Lizing društvo	Bilansna suma (000 KM)	Učešće 30.06.2014.	Kumul. učešće	
1.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	192.559	33,31%	33,31%	1.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	154.872	30,42%	30,42%	80
2.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	153.919	26,62%	59,93%	2.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	126.872	24,92%	55,34%	82
3.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	110.709	19,15%	79,08%	3.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	104.537	20,53%	75,88%	94
4.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	53.651	9,28%	88,36%	4.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	58.953	11,58%	87,46%	110
5.	Asa ALeasing d.o.o. Sarajevo	35.718	6,18%	94,54%	5.	Asa ALeasing d.o.o. Sarajevo	30.786	6,05%	93,51%	86
6.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	31.545	5,46%	100,00%	6.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	33.058	6,49%	100,00%	105
UKUPNO		578.101	100,00%		UKUPNO		509.078	100,00%		88